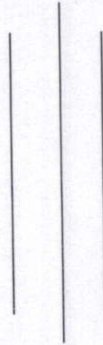

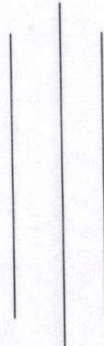

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको
हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक
गरिएको विवरण

(स्वतः प्रकाशन)

२०८२ कार्तिक-पुससम्म
सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरुको विवरण

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

विषय सूची

१. पृष्ठभूमि:	१
२. मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार:	१
३. मन्त्रालयमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण:	४
४. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा:	१०
५. सेवा प्रदान गर्ने महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:	१०
६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:	११
७. निवेदन/उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी	११
८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:	११
९. मन्त्रालय र मातहत निकायहरूबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य क्रियाकलापहरू:	११
१०. संघीयतामा समन्वय तथा सहकार्य सम्बद्ध क्रियाकलापहरू:	१८
११. २०८२ पुस सम्मको माइलस्टोन सम्बन्धी विवरण	१८
१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण:	२३
१३. बेरूजू र फछ्यौँटको अवस्था	२३
१४. ऐन, नियम, कार्यविधि तथा निर्देशिकाको अद्यावधिक सूची:	२३
१५. सूचना अधिकारी, प्रवक्ता, सहायक प्रवक्ता, गुनासो सुन्ने अधिकारी र प्रमुखको नाम र पदम ...	२८

१. पृष्ठभूमि:

मुलुकमा औद्योगिक क्रियाकलापहरूलाई प्रवर्द्धन गर्ने तथा व्यापार व्यवसायका लागि अनुकूल वातावरण तयार गर्ने हेतुले तत्कालीन प्रधानमन्त्री जुद्धसमशेर जंगबहादुर राणाबाट वि.सं. १९९३ सालमा उद्योग परिषद्को स्थापना भएको थियो। सोही वर्ष नेपालमा पहिलोपटक कम्पनी सम्बन्धी कानून र औद्योगिक व्यवसायसँग सम्बन्धित कानून लागु भएका थिए। वि.सं. २०३८ सालमा उद्योग तथा वाणिज्य मन्त्रालयको स्थापना भएकोमा वि.सं. २०४० सालमा सो मन्त्रालयको क्षेत्राधिकार बढाई आपूर्तिर्तर्फको जिम्मेवारी समेत प्रदान गरियो। तत्पश्चात् सोही सालमा उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति गरी तीनवटा मन्त्रालयको स्थापना गरी अस्तित्वमा रहेको पाइन्छ। वि.सं. २०५७ सालमा उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति मन्त्रालयलाई एक आपसमा गाभी उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको स्थापना भएकोमा पछि २०६५ सालमा सो मन्त्रालयलाई उद्योग मन्त्रालय र वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय गरी दुई फरक मन्त्रालयको रूपमा पुनर्गठन गरिएको थियो। तत्पश्चात् वि.सं. २०७२ सालमा वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयलाई विभाजन गरी वाणिज्य मन्त्रालय र आपूर्ति मन्त्रालय गरी दुई फरक मन्त्रालयको गठन गरिएको थियो। नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को वि.सं. २०७४ को निर्णय अनुसार यी तीनवटै मन्त्रालयलाई एक आपसमा गाभी उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय गठन भएको छ। यस मन्त्रालय विशिष्ट र संवेदनशील प्रकृतिको कार्यक्षेत्र भएको नेपाल सरकारको एउटा महत्वपूर्ण मन्त्रालय हो। मुलुकको उद्योग, वाणिज्य र उपभोग्य सामग्रीको आपूर्ति क्षेत्रलाई सबल र सुदृढ तुल्याउँदै औद्योगिक वातावरण सिर्जना, लगानी प्रवर्द्धन, आन्तरिक तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको प्रवर्द्धन, सहजीकरण र नियमन, औद्योगिक सम्पत्तिको संरक्षण, औद्योगिक पूर्वाधारको व्यवस्था जस्ता मुख्य कार्यमा मन्त्रालय संलग्न रहँदै आएको छ। यसको लागि उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति क्षेत्रसँग सम्बद्ध आवश्यक नीति तथा कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गर्ने, तर्जुमा गरिएका नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई विभिन्न मन्त्रालय, नेपाल सरकारका अन्य निकाय, निजी क्षेत्र तथा दातृनिकायसँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्ने, सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मुल्यांकन गरी पृष्ठपोषण गर्ने लगायतका कार्यमा मन्त्रालय संलग्न रहँदै आएको छ। मन्त्रालयले नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली २०७४, औद्योगिक नीति, २०६७, वाणिज्य नीति, २०८१, नेपाल व्यापार एकीकृत रणनीति २०८०, आवधिक योजनाहरू लगायत वाणिज्य क्षेत्रसँग सम्बद्ध ऐन तथा नियमावलीले निर्दिष्ट गरे बमोजिम उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति क्षेत्रको विकास र प्रवर्द्धन गर्ने महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ।

२. मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार:

नेपाल सरकार कार्यविभाजन नियमावली, २०७४ बमोजिम यस मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ।

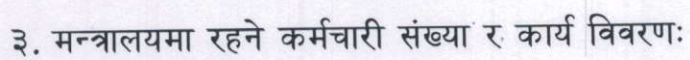
१. औद्योगिक नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन ;
२. औद्योगिक कोरिडोर, औद्योगिक पार्क वा ग्राम र निर्यात प्रशोधन केन्द्र ;
३. औद्योगिक क्षेत्र र विशेष आर्थिक क्षेत्रसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन ;
४. वैदेशिक लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन ;
५. उद्योग, औद्योगिक व्यवसाय र कम्पनीसम्बन्धी;
६. उद्योग तथा खनिजसम्बन्धी पूर्वाधार, नीति, कानून, मापदण्ड, समन्वय र नियमन;
७. सुरक्षा संवेदनशील उद्योग दर्ता, संचालन अनुमति, खारेजी र नियमन ;
८. औद्योगिक प्रविधि विकास र हस्तान्तरण;

९. अन्तर्राष्ट्रिय औद्योगिक संघ संस्थासंग सम्पर्क र समन्वय ;
१०. केन्द्रिय कारागार कारखाना ;
११. करार, साझेदारी र एजेन्सी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
१२. रुग्ण उद्योग तथा दामासाहीमा परेका उद्योग वा व्यवसायिक फर्म व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
१३. पेटेन्ट, डिजाइन, ट्रेडमार्क, भौगोलिक संकेत (जोग्राफिकल इन्डिकेशन) औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्तिको नीति, कानून, मापदण्ड कार्यान्वयन र प्रवर्द्धन एवं सो सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थासँग सम्पर्क र समन्वय ;
१४. नापतौल तथा गुणस्तर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन एवं सो सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय निकायसँग सम्पर्क र समन्वय;
१५. वस्तु, सेवा, प्रक्रिया र प्रणालीको राष्ट्रिय गुणस्तर निर्धारण, प्रत्यायन (एक्रिडिटेशन) र प्रत्यायन बोर्ड;
१६. खानी तथा खनिजसम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
१७. रेडियोधर्मी पदार्थ, पेट्रोलियम पदार्थ, प्राकृतिक ग्यास र बहुमुल्य पदार्थ तथा ठुला खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी सर्वेक्षण, अन्वेषण र उत्खनन, दर्ता, अनुमति र नियमन;
१८. भौगर्भिक अध्ययन तथा अनुसन्धान र नक्सा ;
१९. खानी तथा खनिजजन्य वस्तुहरुको लगत संकलन तथा अभिलेखन र अनुसन्धान एवं उत्खननसम्बन्धी राष्ट्रिय प्रयोगशालाको स्थापना र संचालन;
२०. भूकम्पिय अध्ययन एवं अनुसन्धान, भूकम्प निगरानी, भूकम्प मापन केन्द्रहरुको संचालन ;
२१. अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड , योजना , कार्यान्वयन र नियमन;
२२. द्विपक्षीय र अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापार तथा पारवहन तथा सोसम्बन्धी द्विपक्षीय, क्षेत्रीय, उपक्षेत्रीय र बहुपक्षीय वार्ता , सन्धी सम्झौता, कायान्वयन र नियमन
२३. राष्ट्रिय, द्विपक्षीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापार सहजीकरणसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन;
२४. विश्व ब्यापार संगठन लगायत बहुपक्षीय ब्यापार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारसँगको सम्पर्क, समन्वय, वार्ता, सम्झौताको कायान्वयन र अनुगमन ;
२५. साफ्टा, बिमस्टेक लगायत क्षेत्रीय र उपक्षेत्रीय ब्यापार तथा स्वतन्त्र ब्यापार क्षेत्रसम्बन्धी संस्थासँगको सम्पर्क, समन्वय, वार्ता , सम्झौता, कायान्वयन र अनुगमन;
२६. राष्ट्रिय, द्विपक्षीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारिक कारोबारको व्यवस्थापन र नियमन ;
२७. निकासी प्रवर्द्धन, पैठारी व्यवस्थापन र नियमन ;
२८. राष्ट्रिय, द्विपक्षीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापार सम्बन्धी तथ्याङ्क, अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षण;
२९. राष्ट्रिय, द्विपक्षीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापार मेला तथा प्रदर्शनीको संचालन र सहभागिता
३०. ब्यापारका लागि सहयोग (एड फर ट्रेड) ;
३१. अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारका सन्दर्भमा विदेशस्थित नियोगसँग समन्वय ;
३२. वाणिज्यदुत ;
३३. अन्तरप्रदेशिक ब्यापारसम्बन्धी नीति, कानून, सहजीकरण र नियमन ;
३४. पारवहन, अन्तर्राष्ट्रिय परिवहन व्यवस्था, बहुविधिक (मल्टिमोडल) ढुवानीसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन;

३५. सुख्खा बन्दरगाह, अन्तर्राष्ट्रिय कन्टेनर प्रेट स्टेसन, विलेजिङ्ग/अन्डरटकिङ्ग सेवा, कार्गो गोदामसम्बन्धी नीति तथा संचालन ;
३६. अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारसम्बन्धी फर्म तथा संस्थाहरूको नियमन ;
३७. राष्ट्रिय, द्विपक्षीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधारहरूको विकास, विस्तार र संचालन ;
३८. उपभोग्य तथा अत्यावश्यक वस्तु र सेवाको आपूर्ति, वितरण, मुल्य नियन्त्रण ,गुणस्तर र अनुगमनसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;
३९. उपभोक्ता हक संरक्षण तथा प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन ;
४०. अत्यावश्यक वस्तुहरूको राष्ट्रिय मौजदात (बफरस्टक), सार्वजनिक गोदाम तथा राष्ट्रियस्तरमा अत्यावश्यक वस्तु र सेवाको सूचना संकलन, विश्लेषण, प्रक्षेपण र आपूर्ति ब्यवस्था ;
४१. पेट्रोलियम पदार्थको पैठारी, प्रशोधन, भण्डारण ,गुणस्तर निर्धारण, मुल्य निधारण, आपूर्ति, पूर्वाधार विकास र नियमन ;
४२. आन्तरिक बजार ब्यवस्थापन तथा प्रतिस्पर्धा प्रवर्द्धन र सिन्डिकेट तथा कार्टेलिड नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून र नियमन;
४३. मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन ;
४४. मन्त्रालयको विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित सेवा, समुह र उपसमूहको संचालन ।

३.१. मन्त्रालयको संगठन संरचना:

३.२. मन्त्रालयको दरबन्दी तेरिजः

अनसूचि ३.२

उद्योग, बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको दरबन्दी तेरिज

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	मौजूदा दरबन्दी				प्रस्तावित दरबन्दी		प्रस्तावित दरबन्दी	कैफियत
						उद्योग	बाणिज्य	आपूर्ति	जम्मा	थप	घट		
१	सचिव	विशेष				१	१	१	३	-	-	३	✓
२	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन			३	२	२	७	-	-	७	✓
३	सहसचिव	रा.प.प्रथम	इन्जिनियरिङ			१			१	-	-१	०	✓
४	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	सा.प्र.		९	९	६	२४	-	-४	१९	✓
५	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	लेखा		१	१	१	३	-	-२	१	✓
६	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	न्याय	कानून		१	१	१	३	-	-२	१	✓
७	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	इन्जिनियरिङ	कैमिकल		१			१	-	-	१	✓
८	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	इन्जिनियरिङ	मेकानिकल	ज.मे.	१			१	-	-	१	✓
९	उप सचिव	रा.प.द्वितीय	तय्याक			०	०	०	०	१	-	१	✓
१०	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्र.		१६	१७	१६	४९	-	-१६	३३	✓
११	तय्याक अधिकृत	रा.प.तृतीय	आयो तथा त.	तय्याक				१	१	०	-	१	✓
१२	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		१	१	१	३	-	-१	२	✓
१३	पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.तृतीय	शिक्षा	पुस्तकालय		१			१	-	-	१	✓
१४	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध			२	१		३	-	-३	०	✓
१५	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून		०	०	०	०	१	-	१	✓
१६	कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	विविध			०	०	०	०	१	-	१	✓
१७	अर्थशास्त्री	रा.प.तृतीय	विविध			१			१	-	-१	०	✓
१८	मेकानिकल इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	इन्जिनियरिङ	मेकानिकल	ज.मे.	१			१	-	-	१	✓
१९	औद्योगिक इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	इन्जिनियरिङ	मेकानिकल	ज.मे.	१			१	-	-१	०	✓
२०	इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	इन्जिनियरिङ	निर्माण	जनरल	०	०	०	०	१	-	१	✓
२१	बातावरण निरीक्षक	रा.प.तृतीय	इन्जिनियरिङ			०	०	०	०	१	-	१	✓
२२	नायब सुब्बा	रा.प.अन.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.		९	१४	६	२९	-	-६	२३	✓
२३	लेखापाल	रा.प.अन.प्रथम	प्रशासन	लेखा		१	१	१	३	-	-१	२	✓
२४	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अन.प्रथम	विविध			७	८	९	२४	-	-११	१३	✓
२५	टाइपिस्ट	बेग अनुहार	प्रशासन	सा.प्र.		२	१	०	३	-	-३	०	✓
२६	सवारी चालक	श्रेणी बिहीन				७	६	५	१८	-	-४	१४	✓
२७	का.सं. / कुनिस्वर/माली/पाले	श्रेणी बिहीन	प्रशासन			२३	१४	१०	४७	-	-२३	२४	✓
जम्मा						९०	७७	६०	२२७	५	-८०	१५२	
कुल थप/घट						-७५							

७

३.३ मन्त्रालयको कर्मचारी विवरणः

पद	नाम/थर	इन्टर कम	फोन नं.	कोठा नं.	मोबाइल नं.
मा.मन्त्रीज्यू	मा. अनिल कुमार सिन्हा	१९०३	४२११९०३	२०५	
माननीय मन्त्रिज्यूको स्वकीय सचिवालय					
स्वकीय उप-सचिव		१२९१	४२११२९१	२०८	
स्वकीय अधिकृत	रञ्जन कुमार मिश्र	१६४३	४२११६४३	२०८	९८६३४८३२५१
प्रशासन सहायक				२०८	
माननीय मन्त्रिज्यूको निजी सचिवालय					
उपसचिव	सरोज पोखरेल (निजी सचिव)	१२९१	४२११२९१	२०८	९८४१४३७२२१
नायब सुब्बा	सरोज पौडेल			२०८	९८४१९०६६८५
कम्प्युटर अपरेटर				२०८	
उद्योग सचिवज्यू	मधु सुदन बुर्लाकोटी	१४४४	४२११४४४	३०५	
उद्योग सचिवज्यूको सचिवालय					
शाखा अधिकृत	रुद्रहरी पुरी	१५७९	४२११५७९	३०५	९८४४७९९६२७
नायब सुब्बा	विदुर कुमार भण्डारी	१५७९		३०५	
वाणिज्य तथा आपूर्ति सचिवज्यू	डा. राम प्रसाद घिमिरे	१४४६	४२०००५४	५०६	
वाणिज्य तथा आपूर्ति सचिवज्यूको सचिवालय					
शाखा अधिकृत	सुमित मगर	१४४६	४२११४४६	५०६	९८५११८६६९८
नायब सुब्बा	यज्ञ प्रसाद आचार्य	१४४६	४२११४४६	५०६	९८४१४३३४३७
प्रशासन तथा संस्थान महाशाखा					
सहसचिव	नारायण प्रसाद अर्याल	१४३८	४२११४३८	४१५	९८५११५५६८५
नायब सुब्बा	इश्वर पौडेल	१४३२	४२११४३२	४१५	९८५७६४९१३८
कम्प्युटर अपरेटर		१४३२	४२११४३२	४१५	
प्रशासन शाखा					
उपसचिव	सूर्य प्रसाद चापागाई	१९६७	४२११९६७	५०३	९८४६१६०६३४
शाखा अधिकृत	निशा लौडारी	१६७५	४२११६७५	५०५	९८४१७७४८०४
शाखा अधिकृत	सुसिल पकुवाल	१६७५	४२११६७५	५०५	९८४९६५१९४०
नायब सुब्बा	सुन्दर प्रजापति	१४५६	४२१११६८ ६	५०८	९८५११७०९३६
कम्प्युटर अपरेटर	जगदीश प्रसाद भट्ट	१४५६	४२१११६८ ६	५०८	९८६५७५५६५५
कम्प्युटर अपरेटर	आशमा थपलिया	१४५६	४२१११६८ ६	५०८	९८५१०१६७९५
कम्प्युटर अपरेटर	गौतम कुँवर	१४५६	४२१११६८ ६	५०८	९८६१६९९३४३
सरकारी उद्योग तथा संस्थान शाखा					
उपसचिव	मुनका न्यौपाने	१५३२	४२११५३२	३०४	९८४३०४१९५७
शाखा अधिकृत	खेमराज जोशी	१४९९	४२११४९९	३०६	९८४१३७८७६४
शाखा अधिकृत	भाष्कर दहाल	१४९९	४२११४९९	३०६	९८४१३४७५५९
शाखा अधिकृत	मौसम श्रेष्ठ	१४९९	४२११४९९	३०६	९८४९६६७६७४
नायब सुब्बा	शान्ता भट्टराई	१४९९	४२११४९९	३०६	९८४७४९८६०५

पद	नाम/थर	इन्टर कम	फोन नं.	कोठा नं.	मोबाइल नं.
कम्प्युटर अपरेटर	खेम बहादुर दुरा	१४९९	४२११४९९	३०६	९८४६२८४०५१
कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा					
उपसचिव (कानून)	ओम प्रकाश बराल	१५४४	४२११५४४	५१०	९८४९०१०४३४
कानून अधिकृत	कपिल जंग रावल	१५४४	४२११५४४	५१०	९८४९०३९४००
नायब सुब्बा	कविता बुढाथोकी	१५४४	४२११५४४	५१०	९८४३४३८७७३
आर्थिक प्रशासन शाखा					
उपसचिव (लेखा)	गोकुल बाँस्तोला	१४९७	४२११४९७	३१५	९८४९४९९०७५
लेखा अधिकृत	सुस्मा गौतम	१४५१	४२११४५१	२१७	९७६६३८२७४३
लेखा अधिकृत	श्रीराम शर्मा	१५४०	४२११५४०	३१५	९८५१०३७२१८
लेखापाल	शिव पौडेल	१४५१	४२११४५१	३१७	९८४६२६०४८३
लेखापाल	तिलक बहादुर राई	१५४०	४२११५४०	३१५	९८५२८२९६७१
बेरुजु	ठगीधर अधिकारी	१४५१	४२११४५१	३१५	९८४९२९५९६७
जिन्सी					
शाखा अधिकृत	एकनाथ बास्तोला	१४५९	४२११४५९	११०	९८४९४७१६४९
नायब सुब्बा	पुष्पराज घिमिरे	१४५९	४२११४५९	११४	९८४४७४७३२२
कम्प्युटर अपरेटर	पुरुषोत्तम प्रसाद भट्ट	१४५९	४२११४५९	११४	९८४८७८४३७८
कम्प्युटर टेक्सिसियन	उद्धव कुमार राउत	१४५९	४२११४५९	११४	९८५१०९३५१३
दर्ता/चलानी					
नायब सुब्बा		१४५५	४२११४५५		
कम्प्युटर अपरेटर	लक्ष्मी भट्ट	१४५५	४२११४५५		९८६६८२७२१०
कम्प्युटर अपरेटर	सुरेन्द्र तामाङ	१४५५	४२११४५५		९८४९०८८०१४
कार्यालय सहयोगी	बिनोद देसार	१४५५	४२११४५५		९८५११५७६२६
आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण महाशाखा					
सहसचिव	शिवराम पोखरेल	१४६३	४२११४६३		९८४९५५२३३५
नायब सुब्बा	सन्तोष कोइराला	१४६३	४२११४६३		९८४९४०६१८७
नायब सुब्बा	राज कुमार भुषाल	१४६३	४२११४६३		९८४८४९२६५७
कम्प्युटर अपरेटर	अम्बिका प्याकुरेल	१४६३	४२११४६३		९८४९१८६९१२
आपूर्ति नीति तथा नियमन शाखा					
उपसचिव	कविता निरौला ढुङ्गेल	१६३१	४२११६३१		९८४९४६७८०४
शाखा अधिकृत	मंगल बहादुर बिष्ट	१६३१	४२११६३१		९८४४८३७५८१
शाखा अधिकृत	दुर्गादत्त भट्ट	१६३१	४२११६३१		९८५१०५२१५६
उपभोक्ता हित संरक्षण तथा समन्वय शाखा					
उपसचिव	विशाल सापकोटा	१४४९	४२११४४९		९८५१०४५६६१
शाखा अधिकृत	ग्रीष्मा शर्मा	१४४९	४२११४४९		९८४९६३९७९४
शाखा अधिकृत		१४४९	४२११४४९		
बजार अनुसन्धान तथा नियमन शाखा					
उपसचिव	दुर्गा प्रसाद भुसाल	१४४८	४२११४४८		९८४९८१७५९७
शाखा अधिकृत	चन्द्र देव जोशी				९८४९९४०७३६
बहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा					
सहसचिव	हुमकला पाण्डे	१४६०	४२११४६०	४०४	९८४३७५५३९४
नायब सुब्बा	निशेन्द्र राज नेपाली	१४३१	४२११४३१	४०४	९८४९६०७५६०

पद	नाम/थर	इन्टर कम	फोन नं.	कोठा नं.	मोबाइल नं.
नायव सुब्बा	मीन बहादुर बि.क.	१४३१	४२११४३१	४०४	९८४१८९५१३२
कम्प्युटर अपरेटर	पवित्रा के.सी.	१४३१	४२११४३१	४०४	९८६६९३९१७७
बहुपक्षीय व्यापार शाखा					
उपसचिव	हरिचन्द्र जोशी	१२९३	४२११२९२	४०३	९८६०३९१२३६
शाखा अधिकृत	आशिष खत्री	१२९२	४२११२९२	४०१	९८४३४४१५१३
शाखा अधिकृत	दीक्षा थापा	१२९२	४२११२९२	४०१	९८६१५१८४९३
शाखा अधिकृत	कविता गौतम	१२९२	४२११२९२	४०१	९८५११५४७०७
व्यापार नीति तथा व्यापार सहायता शाखा					
उपसचिव	लक्ष्मी कुमारी शाही	१४५७	४२११४५७	४०५	९८४१६०२२७०
शाखा अधिकृत	गणेश पाण्डे	१४५७	४२११४५७	४१०	९८४३७०२०६७
शाखा अधिकृत	सुमन आचार्य	१४५७	४२११४५७	४१०	९८५१३४३९९४
औद्योगिक पूर्वाधार तथा वातावरण महाशाखा					
सहसचिव	रामबन्धु सुवेदी	५७६	४२००५७६	२१६	९८४१५८४८२९
कम्प्युटर अपरेटर	रिता कुमारी आचार्य	५७६	४२००५७६	२१६	९८४१५५२५०२
नायव सुब्बा	अमरराज जोशी	५७६	४२००५७६	२१६	९८५१०५०७४०
नायव सुब्बा		५७६	४२००५७६	२१६	
औद्योगिक पूर्वाधार शाखा					
उपसचिव	जोरा सिंह माझी	१४३४	४२११४३४	२१७	९८५११४८९२७
शाखा अधिकृत	वीणा नेम्कुल श्रेष्ठ	१४५८	४२११४५८	२१०	९८४१५२८८७९
सिभिल इन्जिनियर	नीता कुमारी इशर	१४५८	४२११४५८	२१०	९७६५१९९३६०
वातावरण शाखा					
मेकानिकल इन्जिनियर	कृष्ण बहादुर सोडारी			२१३	
वातावरण निरीक्षक					
औद्योगिक गुणस्तर तथा प्रविधि शाखा					
के.डि.ई.	मनिष कर्ण	१४५८	४२११४५८	११३	
मेकानिकल इन्जिनियर	सन्तोष कोइराला	१४५८	४२११४५८	२१०	९८५११८८३५५
योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा					
सहसचिव	नेत्र प्रसाद सुवेदी	११६६	४२१११६६	४०६	९८४१४२८८३६
नायव सुब्बा	हस्त बहादुर शाही	१४३७	४२११४३७	४०६	९८४८३०१९३५
नायव सुब्बा	लोकनाथ लामिछाने	१४३७	४२११४३७	४०६	
कम्प्युटर अपरेटर		१४३७	४२११४३७	४०६	
अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा					
उपसचिव	राजु कुंवर	१४५६	४२११४५६	४१४	९८४११७३६८४
शाखा अधिकृत	प्रेम जि.एम.				९८४०१२२५९६
योजना तथा बजेट व्यवस्थापन शाखा					
उपसचिव	रामकृष्ण श्रेष्ठ		४२००५२५	४०८	९८४९०७८४०६
शाखा अधिकृत	संगिता चौलागाई	१४५३	४२११४५३	४०९	९८६०११९७९०
शाखा अधिकृत	गीता तिवारी	१४५३	४२११४५३	४११	९८४१८५०५६३
सूचना प्रविधि शाखा					
उपसचिव	देवी प्रसाद सुवेदी	१५००	४२११५००	४१२	९८५८७७७७७७
कम्प्युटर इन्जिनियर	शरोज पोखरेल				९८४९१५४६३१

पद	नाम/थर	इन्टर कम	फोन नं.	कोठा नं.	मोबाइल नं.
पुस्तकालय अधिकृत	साबित्री पौडेल लोहनी				९८४१८२३२०९
नायब सुब्बा	दिवश श्रेष्ठ				९८६१४८७६३७
नायब सुब्बा	हरिकृष्ण फुयाल				९८४७६९२५७१
अनुसन्धान तथा तथ्याङ्क शाखा					
उपसचिव (तथ्याङ्क)	अनिता काफ्ले	१५३९	४२११५३९	३०३	९८४१३४४५७०
तथ्याङ्क अधिकृत					
द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार महाशाखा					
सहसचिव	राजेश्वर ज्ञवाली	१५३३	४२११५३३	३१०	
नायब सुब्बा	मन्जु कुमारी शर्मा	१५४६	४२११५४६	३१०	९८४६०२००९१
नायब सुब्बा	कमल प्रसाद निरौला	१५४६	४२११५४६	३१०	
कम्प्युटर अपरेटर		१५४६	४२११५४६	३१०	
द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा (भारत)					
उपसचिव	तर्कराज भट्ट	१४९६	४२११४९६	३११	९८४१४२३८८८
शाखा अधिकृत	नवीन गिरी	११६६	४२१११६६	३०८	९८४१८६४०४६
शाखा अधिकृत	प्रकाश घिमिरे	११६६	४२११५४१	३१८	९८४१६३९११७
द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा (चीन)					
उपसचिव	सीता निरौला फुयाल	१७५२	४२११७५२	२१३	९८४१४३९२४४
शाखा अधिकृत	राजन कैडेल	१५९४	४२११५९४	३०९	९८६३४४७०२५
क्षेत्रीय र अन्य द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा					
उपसचिव	बुद्धि प्रसाद उपाध्याय	१५३८	४२१५३८	३१४	९८४१३०८५४३
शाखा अधिकृत	दिनेश शर्मा			३०९	९८५११६०१०५
शाखा अधिकृत	असिम रेग्मी	१५९४	४२११५९४	३१८	९८५११६८६४२
निर्यात प्रवर्द्धन तथा व्यापार सहजीकरण					
उपसचिव	रमेश अधिकारी	१४६२	४२११४६२	३१६	९८५१२१४५९६
शाखा अधिकृत	राम प्रसाद गोतामे	१५४१	४२११५४१	३१८	९८४९१०७२७९
शाखा अधिकृत	संगिता धिताल	१५४१	४२११५४१	३०९	९८६४९०८८००
औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा					
सहसचिव	कल्पना श्रेष्ठ	१५३४	४२११५३४		९८४००१८२२३
नायब सुब्बा	लिलम वि.के.	१५३४	४२११५३४		९८४१४९२१७५
नायब सुब्बा	सुमन भट्टराई	१५३४	४२११५३४		
कम्प्युटर अपरेटर		१५३४	४२११५३४		
घरेलु साना तथा मझौला उद्योग प्रवर्द्धन शाखा					
उपसचिव	अन्जु पोखरेल		४२११५८९		९८५११९४८७२
शाखा अधिकृत	रमेश सिंह भण्डारी				९८४५६३२४०७
वैदेशिक लगानी तथा बौद्धिक सम्पत्ति शाखा					
उपसचिव	सृजना तिवारी	१४५४	४२११४९६		९८४१५८७०८८
शाखा अधिकृत	भेषराज शर्मा	१४५४	४२११४५५		९८४१६१५४९५
शाखा अधिकृत	विकास चन्द्र शर्मा	१४५४	४२११४५५		९८५११७६६३६
औद्योगिक नीति तथा सहजीकरण शाखा					
उपसचिव	भिम प्रसाद भट्टराई	१४४३	४२११४४३		९८४१८६९८७८
शाखा अधिकृत	ज्योती पौडेल	१४५०	४२११४५०		९८५११७१६४६

पद	नाम/थर	इन्टर कम	कोठा फोन नं.	मोबाइल नं.
शाखा अधिकृत	अमूल श्रेष्ठ			९८४१९५०७७३

३.४ मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखा/शाखाहरूको कार्य विवरण:

यस मन्त्रालयका महाशाखा/शाखाहरूको कार्य विवरण देहायको Link मा छ।

<https://moics.gov.np/our-team/>

४. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा:

- नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ मा उल्लिखित एवं लगायत मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका आदिबाट तोकिएका कामहरू र सो सँग सम्बन्धित सेवाहरू प्रदान गरिएको छ।

५. सेवा प्रदान गर्ने महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:

क्र. म	मन्त्रालय/महाशाखा/शाखा	जिम्मेवार अधिकारीको नाम/थर/पद
	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (उद्योग तर्फ)	सचिव- मधु सुदन बुर्लाकोटी
	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (वाणिज्य तथा आपूर्ति तर्फ)	सचिव- डा. रामप्रसाद घिमिरे
	प्रशासन तथा संस्थान महाशाखा	सहसचिव- नारायण प्रसाद अर्याल
१	प्रशासन शाखा	उपसचिव- सूर्य प्रसाद चापागाई
२	आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव (लेखा)-गोकुल बाँस्तोला
३	सरकारी उद्योग तथा संस्थान शाखा	उपसचिव-मुनका न्यौपाने
४	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव- ओमप्रकाश बराल
	बहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता महाशाखा	सहसचिव- हुमकला पाण्डे
१	बहुपक्षीय व्यापार शाखा	उपसचिव- हरिचन्द्र जोशी
२	व्यापार नीति तथा व्यापार सहायता शाखा	उपसचिव- लक्ष्मी कुमारी शाही
	द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार महाशाखा	सहसचिव- राजेश्वर ज्ञवाली
१	द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा (भारत)	उपसचिव -तर्कराज भट्ट
२	द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा (चीन)	उपसचिव- सीता निरौला फुँयाल
३	क्षेत्रीय र अन्य द्विपक्षीय व्यापार तथा पारवाहन शाखा	उपसचिव-बुद्धि प्रसाद उपाध्याय
४	निर्यात प्रवर्द्धन तथा व्यापार सहजीकरण शाखा	उपसचिव- रमेश अधिकारी
	आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण महाशाखा	सहसचिव-शिव राम पोखरेल
१	आपूर्ति नीति तथा नियमन शाखा	उपसचिव-कविता निरौला ढुङ्गेल
२	उपभोक्ता हित संरक्षण तथा समन्वय शाखा	उपसचिव-विशाल सापकोटा
३	बजार अनुसन्धान तथा नियमन शाखा	उपसचिव-दुर्गा प्रसाद भुसाल
	औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा	सहसचिव-कल्पना श्रेष्ठ
१	औद्योगिक नीति तथा सहजीकरण शाखा	उपसचिव-भिमप्रसाद भट्टराई

क्र. म	मन्त्रालय/महाशाखा/शाखा	जिम्मेवार अधिकारीको नाम/थर/पद
२	वैदेशिक लगानी तथा बौद्धिक सम्पत्ति शाखा	उपसचिव-सृजना तिवारी
३	घरेलु साना तथा मझौला उद्योग प्रवर्द्धन शाखा	उपसचिव-अन्जु पोखरेल
	योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा	सहसचिव-नेत्र प्रसाद सुवेदी
१	योजना तथा बजेट व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव-रामकृष्ण श्रेष्ठ
२	अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा	उपसचिव- राजु कुंवर
३	सूचना प्रविधि शाखा	उपसचिव- देवी प्रसाद सुवेदी
४	अनुसन्धान तथा तथ्यांक शाखा	उपसचिव-अनिता काफ्ले
	औद्योगिक पूर्वाधार तथा वातावरण महाशाखा	सहसचिव रामबन्धु सुवेदी
१	औद्योगिक पूर्वाधार शाखा	उपसचिव-जोरा सिंह माझी
२	वातावरण शाखा	के.डि.ई. — मनिष कर्ण
३	औद्योगिक गुणस्तर तथा प्रविधि शाखा	के.डि.ई. — मनिष कर्ण
	माननीय मन्त्रीज्यूको सचिवालय	उपसचिव- सरोज कुमार पोखरेल

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

- नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ लगायत मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका आदिबाट तोकिए बमोजिम।

७. निवेदन/उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त निवेदनहरु जिम्मेवार अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महाशाखा र शाखामा आवश्यक कारवाहीको लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट प्रचलित कानून एवम् स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाइने।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

सचिव श्री मधु सुदन बुर्लाकोटी
सचिव डा. रामप्रसाद घिमिरे

९. मन्त्रालय र मातहत निकायहरुबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य क्रियाकलापहरु:

क) योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन:

- LMBIS, MTEF, Project Bank, एकीकृत अनलाईन अनुगमन प्रणाली सम्बन्धी २ दिने तालिम पुस २९, ३० मा सम्पन्न गरिएको (करिब १०० जनाको सहभागिता रहेको)।
- दोस्रो त्रैमासिकसम्मको Milestone प्रविष्ट गरी रेटिङ् सम्पन्न गरिएको।
- मन्त्रालयबाट मातहत निकायहरुको कार्य सम्पादन सम्बन्धमा गरिने अनुगमनका लागि फारम तयार गरी प्रयोगमा ल्याइएको।
- CAMIS प्रणालीमा अवरोध भई आएको गुनासो सम्बन्धमा योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा प्रमुख सहितको टिमले कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको स्थलगत अनुगमन समेत गरी

- प्राविधिकरूपमा प्रणाली सुचारु गर्ने सम्बन्धमा छलफल गरी सुझाव प्रदान गरेको।
- GIOMS प्रणाली सञ्चालन गर्न आवश्यक कार्यविधि निर्माण गरी २०८२ मंसिर १५ देखि कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
 - संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ बमोजिम उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति क्षेत्रसम्बद्ध विषयगत समितिको बैठक सम्पन्न भएको।
 - सुशासन मार्गचित्र तयार गरी OPMCM मा अर्धवार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पठाइएको।

ख) औद्योगिक तथा व्यापार पूर्वाधार विकास कार्यक्रमः

- वार्षिक कार्यक्रम बमोजिम नेपाल प्रत्यायन केन्द्रलाई रु. ५० लाख अनुदान प्रदान गरिएको।
- सूर्यतारा सिमेन्ट उद्योगसम्म पहुँचमार्ग निर्माणको वक्यौता रकम भुक्तानीको लागि अर्थ मन्त्रालयसँग समन्वय भएको।
- वर्दघाट औद्योगिक ग्रामको नमूना पूर्वाधार निर्माणको वक्यौता भुक्तानी गरिएको।
- मन्त्रालयको वार्षिक कार्यक्रममा रहेको तिलगंगा आँखा अस्पतालको लेन्स उत्पादन गर्ने कारखानाको लागि रु १ करोड अनुदान निकास दिइएको।
- धौवादी फलाम खानी पहुँचमार्ग निर्माणको लागि डिभिजन सडक कार्यालय भरतपुरलाई अख्तियारी प्रदान गरिएको।
- विभिन्न क्षेत्रका २० वटा आयोजनाहरूलाई राष्ट्रिय प्राथमिकताका आयोजनाका रूपमा राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको।
- प्रत्यायन नियमावलीको मस्यौदामा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयको सुझाव अनुरूप परिमार्जनको क्रममा रहेको।
- वन क्षेत्र प्रयोग, प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन लगायतका विषयमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयसँग आवश्यक समन्वय गरिएको।

ग) औद्योगिक लगानी तथा व्यापार प्रवर्द्धन कार्यक्रमः

- कम्पनी विधेयक, २०८२ को मस्यौदा तयार भैरहेको।
- गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२ को मस्यौदाउपर राय लिने क्रममा रहेको।
- भगत सर्वजित शिल्प उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नीतिगत सहजीकरण गर्न भगत सर्वजित शिल्प उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२ स्वीकृत भएको।
- Automated Route बाट विदेशी लगानी स्वीकृति गर्ने विद्यमान ५० करोडको सीमा हटाइएको।
- Start up उद्यम कर्जा सञ्चालन कार्यविधि, २०८२ मा समसामयिक संशोधन गरी कार्यान्वयनमा आएको।
- प्रदेश सरकारका उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्र हेर्ने सम्बद्ध मन्त्रालयका सचिवहरूसँग समन्वय

वैठक मिति २०८२ मंसिर १९ मा सम्पन्न गरिएको ।

- औद्योगिक तथा लगानी वातावरणलाई सुधार तथा सुदृढीकरण गर्न नेपालस्थित बहुराष्ट्रिय कम्पनीका प्रतिनिधिहरूसँग अन्तरक्रिया सम्पन्न गरिएको ।
- APO तथा नेपालस्थित उत्पादकत्व संगठनको संयुक्त आयोजनामा सदस्य राष्ट्रका प्रतिनिधि सहभागी Multi-Country Observational Study Mission on Gainsharing in Agriculture विषयक कार्यक्रम (Jan 7-9, 2026) र Capacity Building on Wellness Tourism Packaging, Marketing Accreditation and Certification कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको । (December 1-3, 2025)
- औद्योगिक नीतिको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरिएको ।
- उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धिका लागि National Productivity Master Plan को मस्यौदा तयार भै राय परामर्शको क्रममा रहेको ।

घ) द्विपक्षीय तथा क्षेत्रीय व्यापार:

- संयुक्त राज्य अमेरिकाले नेपाललाई प्रदान गरेको Duty free Quota Free (DFQF) सुविधा- (Nepal Trade Preference Program-NTPP) को निरन्तरता सम्बन्धमा अवधारणापत्र परराष्ट्र मन्त्रालय मार्फत पठाइएको ।
- विदेश स्थित सबै नेपाली महावाणिज्यदूतसँग व्यापार र लगानीका विविध विषयमा भर्चुअल माध्यमबाट छलफल आयोजना गरिएको ।
- नेपाल र बंगलादेश वाणिज्य सचिवस्तरीय आठौँ बैठक पुस २९-३० मा ढाकामा सम्पन्न ।
- UNESCAP सँगको सहकार्यमा मंसिर २१ र २२ मा “Addressing Challenges of Trade and Industrial Development in Nepal for Sustainable Graduation” विषयक कार्यशाला सम्पन्न भएको ।
- Nepal-China Coordination Mechanism on Border Trade and Cooperation को वाणिज्य सचिवस्तरीय दोश्रो बैठक माघको ६-७ गते ल्हासामा सम्पन्न भएको ।
- Nepal-China Trade and Payment Agreement १९८१ को संशोधनका लागि Working Committee र Sub-Working Committee गठन भई सम्झौताको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरेको ।
- नेपालको जुटमा भारत सरकारले Countervailing Duty र Safeguard Duty लगाउने सन्दर्भमा नेपालको Position तयार गरी भारत सरकारलाई नेपालको आधिकारिक जवाफ पठाइएको ।
- कन्चनपुरको दोधारा-चाँदनीमा एकीकृत जाँच चौकी निर्माणका लागि आवश्यक सामग्री मेशीन उपकरण सहितको Master List स्वीकृत गरी अर्थ मन्त्रालयमा कर छुटको लागि सिफारिश गरिएको ।
- भारतको विशाखापटनम्मा आयोजना भएको २५औँ Partnership Summit मा माननीय मन्त्रीज्यूको नेतृत्वमा सहभागिता जनाइएको । सोही अवसरमा नेपालको पारवहन सन्धिको

- प्रोटोकललाई संशोधन गर्ने LOE मा हस्ताक्षर भई सबै प्रकारको बिरगञ्ज नाका सहित बिराटनगरको जोगवनी नाका र भैरहवाको सुनौली सम्म आउन सक्ने व्यवस्था भएको।
- नेपाल भारत सिमा नाकामा निर्माणाधीन व्यापारिक पूर्वाधार (Birgunj ICP-ICD) को अवलोकन निरीक्षण गरिएको।
 - औद्योगिक प्रयोजनको लागि कच्चा पदार्थको रूपमा सुपारी, केराउ र मरिचको पैठारी अनुमति सम्बन्धमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरिएको।
 - उत्पत्तिको प्रमाण पत्र (Certificate of Origin) अनलाइन प्रणालीबाट जारी गर्न सुरु गर्ने निर्णय भएको।
 - Trade Logistics Master Plan को मस्यौदा तयार भएको।
 - चीनतर्फ हुने निर्यातको उत्पत्तिको प्रमाण पत्र डिजिटल प्रणालीबाट Issue गर्नको लागि उद्योग विभागलाई जिम्मेवारी प्रदान गरी चीनिया पक्षलाई जानकारी गराईएको।

ड) बहुपक्षीय व्यापार तथा व्यापार सहायता:

- नेपालको व्यापार नीतिको तेश्रो समीक्षा (Third Trade Policy Review) विश्व व्यापार संगठनको सचिवालयमा सम्पन्न।
- नेपालको सेवा व्यापार रणनीतिको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भएको।
- गैर-भन्सारजन्य उपायहरू, औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षण र व्यापार वार्ता तथा सम्झौताको विषयमा सम्बन्धित निकायका कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सम्पन्न।
- क्यामरूनमा सन् २०२६ मार्च २६ देखि २९ सम्म आयोजना हुने विश्व व्यापार संगठनको चौधौं मन्त्रीस्तरीय सम्मेलनका लागि नेपालको स्थितिपत्रको मस्यौदा तयार भएको।
- अक्टोबर २०२५, २० देखि २३ सम्म जेनेभा, स्विट्जरल्याण्डमा आयोजना भएको UN Trade and Development (UNCTAD) को १६औं सेसनका क्रममा माननीय मन्त्रीज्यूले LDC group Ministerial meeting को अध्यक्षता गर्नु भएको। उक्त सम्मेलनले नेपाललाई Bureau of Conference को Vice President को रूपमा निर्वाचित गरेको।

च) प्रशासन तथा संस्थान:

- मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक संस्थानहरूका सञ्चालक समितिका पदाधिकारीहरूसँग Corporate Governance सम्बन्धी अन्तरक्रिया भएको।
- सार्वजनिक संस्थानहरूको अद्यावधिक प्रोफाइल तयार भई प्रकाशनको चरणमा रहेको।
- सार्वजनिक संस्थानहरूको प्रभावकारिता तथा सेवा प्रवाह सुधारका लागि निरन्तर अनुगमन निरीक्षण भईरहेको।
- मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक निकायका पदाधिकारी तथा कर्मचारीको सम्पत्ति विवरण Pigeonhole मा व्यवस्थापन गरिएको।
- आ.व. २०८२/०८३ का लागि मन्त्रालयका श्रीमान् सचिवज्यू र मन्त्रालयसम्बद्ध सार्वजनिक

संस्थान/समिति/ बोर्ड/प्राधिकरणसँग कार्यसम्पादन सम्झौता सम्पन्न भई कार्यान्वयनमा आएको ।

- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित न्यायिक निकाय/नियामक निकायको फैसला/निर्देशन कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य अगाडि बढेको ।
- सार्वजनिक संस्थानका ऐन, नियम, विनियमावली संग्रह तयारीको कार्य अगाडि बढेको ।
- आ.व. २०८१/०८२ मा मन्त्रालय सम्बद्ध निकायहरूसँग भएको कार्यसम्पादन सम्झौताको विज्ञ सहितको टोलीबाट मूल्याङ्कन सम्पन्न भएको ।
- मन्त्रालय सम्बद्ध सात वटा सार्वजनिक संस्थानहरूको Due Diligence Audit (DDA) गर्नका लागि सहजीकरण गरिएको ।
- मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन तयार गरी सहमतिका लागि अर्थ मन्त्रालयमा पठाईएको ।
- मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको व्यवस्थापन परीक्षण सम्पन्न भएको ।
- सूचनाको हक र Digitalization सम्बन्धी विषयमा मन्त्रालय अन्तर्गतका सार्वजनिक संस्थानका सूचना अधिकारीसँग अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको ।
- मन्त्रालय र मातहतका निकायमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम सम्पन्न भएको ।
- प्रशासन तथा संस्थान महाशाखा प्रमुखको संयोजकत्वमा शासकीय सुधार इकाई गठन भई कार्य प्रारम्भ भएको ।
- मन्त्रालय र मातहतका विभाग तथा अन्य निकायको नियमित गर्नुपर्ने जम्मा बेरुजु रु ७ करोड १७ लाख ७४ हजार ९ सय ९० हाल सम्परीक्षणको प्रकृत्यामा रहेको ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायको एकीकृत आर्थिक विवरण NPSAS अनुरूप तयार भएको ।

छ) आपूर्ति व्यवस्था तथा उपभोक्ता हित संरक्षण:

- एजेन्सी नियमहरू (संशोधन २०८२) को मस्यौदा उपर राय सुझावका लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाईएको ।
- विद्युतीय व्यापार (ई कमर्स) सम्बन्धी निर्देशिका, २०८२ को मस्यौदा तयार भई राय सुझावको लागि अर्थ मन्त्रालयमा पठाईएको ।
- पेट्रोलमा इथानोल मिश्रण गरी प्रयोगमा ल्याउने सम्बन्धी आदेश, २०८२ नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भई नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गर्न कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाईएको ।
- विभागका महानिर्देशकको संयोजकत्वमा बजारको तह निर्धारण र वस्तु तथा सेवाको मुल्यको मापदण्ड निर्धारण सम्बन्धी अध्ययन समिति गठन भएको ।
- चाडपर्व लक्षित आपूर्ति व्यवस्थापनका लागि खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड मार्फत ४२ जिल्लाका ६१ स्थान, साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लि.मार्फत काठमाडौं उपत्यकाका

- १२ स्थान र ३ वटा मोबाईल भ्यान घुम्ती पसल मार्फत सुपथ मूल्य पसल संचालन भएको ।
- साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लि.मार्फत दुर्गम १७ जिल्लाका ६१ स्थानमा सहूलियत दरमा नुन ढुवानी सेवा सञ्चालन भईरहेको ।

ज) उद्योग, कम्पनी तथा वाणिज्य प्रशासन:

- विभिन्न वर्गका १६ हजार कम्पनी दर्ता गरिएको छ भने ३ हजार ३ सय ५२ कम्पनी खारेज गरिएको ।
- ३४ वटा ठूला, ३५ वटा मझौला र ७१२ वटा साना उद्योग सहित ७८१ उद्योग दर्ता गरिएको र १३० अर्वको लगानी प्रस्ताव गरिएको ।
- ४७५ वटा विदेशी लगानीका परियोजना स्वीकृत भई ३९.२३ अर्वको विदेशी लगानीको प्रतिवद्धता प्राप्त भएको । यसमध्ये Automatic Route बाट चालु आर्थिक वर्षमा ३२४ वटा विदेशी लगानी प्रस्ताव स्वीकृत भएको ।
- १५२० ट्रेडमार्क दर्ता गरिएको छ भने ११३ वटा औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्ति सम्बन्धी मुद्दाको फैसला गरिएको ।
- कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा रहेका पुराना फायलहरूको डिजिटाइजेशनको काम भईरहेको तथा डिजिटल सिग्नेचर मार्फत १ लाख ८१ हजार ४१३ वटा पत्र जारी गरिएको ।
- आयात ईजाजत पूर्ण रूपमा अनलाईन प्रणाली बाट जारी हुने गरेको ।
- वाणिज्य विभागबाट हुने हरेक अनुगमनमा लिखित पृष्ठपोषण कार्डको प्रयोग गर्न शुरुवात गरिएको ।

झ) खानी तथा खनिजतर्फ:

- दैलेख जिल्ला भैरवी गाउँपालिका-१, जलजलेस्थित सम्पन्न अन्वेषणात्मक ड्रिलिङको अन्तिम नतिजा तयारीको लागि गठित Joint Review Committee बाट प्रतिवेदन पुनरावलोकनको काम सम्पन्न भई छिटै अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त हुने अवस्था रहेको ।
- पेट्रोलियम अन्वेषण खण्डहरू मध्ये २ वटा खण्डहरूमा बोलपत्र मार्फत तेल र ग्याँस कम्पनी छनौट गरी पेट्रोलियम कार्य अघि बढाउन data package तयारीको कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- विभिन्न खानी तथा खनिजका खोजतलासको १६ वटा प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको ।
- खानी अनुमतिको प्रक्रियालाई छिटो छरितो रूपमा सम्पन्न गर्न स्वीकृत हुन बाँकी रनयाँ Mining Scheme प्रतिवेदनको एकीकृत रूपमा जाँचबुझ कार्य गर्न पुनरावलोकन समित गठन गरी कार्य अगाडि बढाइएको ।
- विगत लामो समयदेखि वनक्षेत्रको भोगाधिकार प्राप्त नभएका तथा वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७ को नियम १३ को उपनियम (३) मा उल्लेखित समय सिमा समाप्त भएका कम्पनीहरूको भोगाधिकार अवधि थप सम्बन्धमा ५३ वटा विभिन्न उद्योगहरूको वन तथा वातावरण मन्त्रालयसँग समन्वय गरी कार्य अगाडि बढाइएको ।

ज) आपूर्ति व्यवस्थातर्फ:

- वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभागबाट १९४० वटा फर्म/कम्पनीको अनुगमन भई बजार अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाइएको।
- ई — कमर्स सूचीकरण पोर्टल तयार गरी सूचीकरण गर्ने कार्य भइरहेको।
- नेपाल सरकारले तोकेका २२ दुर्गम जिल्लामध्ये १७ जिल्लाको ६१ स्थानमा ४८ हजार ९ सय ८७ क्विन्टल आयोडिनयुक्त नुन ढुवानी गरिएको।
- नेपाल सरकारद्वारा तोकिएका २६ दुर्गम जिल्लामा तोकिएको परिणाममा समयमै खाद्यान्न ढुवानी गराउनको लागि ढुवानी सम्झौता भई सो जिल्लाहरूमा ७१०६.१६ मे.ट. खाद्यान्न ढुवानी गरिएको।
- प्रतिनिधि सभा निर्वाचन, २०८२ को लागि आवश्यक पर्ने सामाग्री आपूर्ति गर्नको लागि निर्वाचन आयोगसँग सम्झौता सम्पन्न गरिएको।
- २००० मे.ट. दाल र १०००० मे.ट. चिनी अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बोलपत्रद्वारा खरिद गर्ने गरी प्रक्रिया अगाडि बढाइएको।
- ग्रीन हाईड्रोजनको अध्ययन, अनुसन्धान र व्यवसायिक उत्पादनको सम्बन्धमा काठमाण्डौ विश्वविद्यालयसँग सहकार्य भइरहेको।
- पेट्रोलमा वायो ईथानोल मिश्रण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ नेपाल आयल निगम संचालक समिति मार्फत स्विकृतीको लागि मन्त्रिपरिषद्मा पेस भई मन्त्रिपरिषद्को २०८२ पौष २१ गतेको निर्णयानुसार स्विकृत भएको।
- मोतियारी अमलेखगंज प्रेटोलियम पाईपलाईन परियोजना, अमलेखगंजको पाईप लाईन दोश्रो चरण अन्तर्गत आयात तथा भण्डारण कार्यको लागि इन्डियन आयल कर्पोरेशन र नेपाल आयल निगम बिच सम्झौता मुताबिकको कार्यहरू सम्पन्न हुने चरणमा रहेको।

ट) संस्थागत सुदृढीकरण, सुशासन प्रवर्द्धन तथा सेवाको सरलीकरण:

- सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि तत्काल सुधार कार्ययोजना २०८२ स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- Company Administration Management Information System – CAMIS पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- मन्त्रालय र मातहतका विभागको व्यवस्थापन परीक्षण स्व-मूल्याङ्कनको कार्य भइरहेको।
- मन्त्रालय र मातहतका निकायबीचको कार्यसम्पादन सम्झौता सम्पन्न गरिएको।
- आ.व. २०८१/०८२ मा मन्त्रालयका सचिवज्यू र मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक संस्थान/समिति/बोर्ड/प्राधिकरणसँग भएको कार्यसम्पादन सम्झौताको विज्ञसहितको टोलीबाट गरिएको मूल्याङ्कनबाट प्राप्त सुझावलाई कार्यसम्पादनसँग आवद्ध गरिएको।

- व्यापार सहजीकरण क्लिनिक (Trade Facilitation Clinic) सञ्चालनमा ल्याइएको ।
- नमूनाको अनुमति (मोडल एप्रोभल) प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्य यस पूर्व नापतौल तथा गुणस्तर विभागबाट मात्र हुने गरेकोमा यस सम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य ११ वटै कार्यालयहरूबाट हुने गरी कार्य सरलीकरण गरिएको ।
- नेपाल आयल निगमको अमलेखगञ्ज, थानकोट, भलबारीमा रहेका प्रादेशिक कार्यालयहरूमा फ्लोमिटर जडान सम्पन्न गरिएको ।

१०. संघीयतामा समन्वय तथा सहकार्य सम्बद्ध क्रियाकलापहरू:

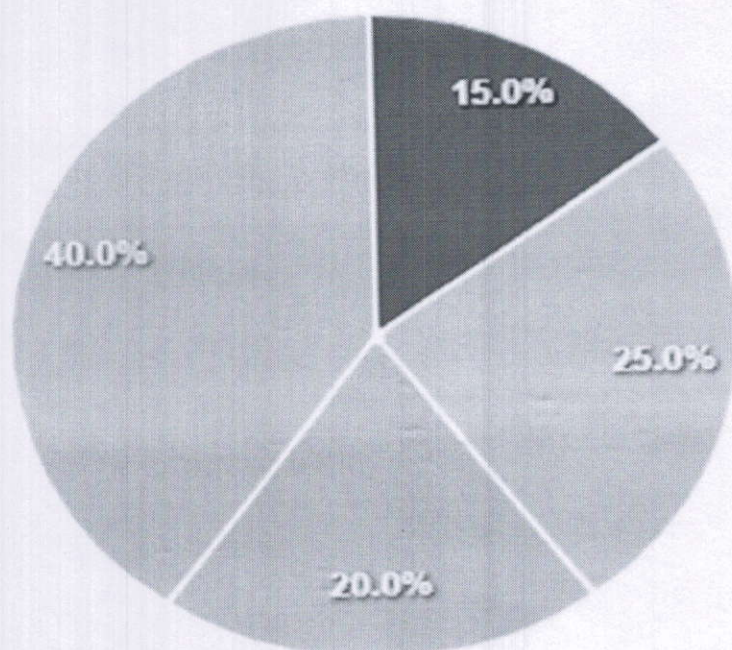
- ✓ माननीय मन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा विषयगत समितिको एक पटक बैठक सम्पन्न गरिएको ।
- ✓ प्रदेश उद्योग सचिवहरूसँग तीन पटक समन्वय बैठक सम्पन्न गरिएको ।
- ✓ वाग्मती प्रदेशका उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय र स्थानीय तहका उद्योग क्षेत्र हेर्ने कर्मचारीहरूका लागि उद्योग प्रशासन तथा ज्ञान हस्तान्तरणसम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।

११. २०८२ पुस सम्मको माइलस्टोन सम्बन्धी विवरण

शुरू हुनुपर्ने	सम्पन्न हुनुपर्ने	लक्ष्य प्राप्त भएको पुससम्म	चालु रहेको	जम्मा माइलस्टोन
१४	६	३	२३	४६ वटा

लक्ष्य प्राप्त भएको माइलस्टोनको विवरण			
क्र.सं	क्रियाकलाप	माइलस्टोन	हालको अवस्था
१	विश्व व्यापार संगठनको प्रावधान बमोजिम नेपालको व्यापार नीतिको तेस्रो समीक्षा र नेपालको स्थितिपत्र तयार गर्ने ।	नेपालको व्यापार नीतिको तेस्रो समीक्षाका लागि प्रतिवेदन तयार ।	नेपालको व्यापार नीतिको तेस्रो समीक्षाका लागि नेपाल सरकारको तर्फबाट Government Report तयार गरी पेश गरिएको, सो प्रतिवेदन उपर विश्व व्यापार संगठनका सदस्यहरूबाट उठाइएका २०० भन्दा बढी प्रश्नहरूको जबाफ तयार गरी पेश गरिएको । साथै, २०८२ मंसिर १ र ३ मा विश्व व्यापार संगठनको सचिवालय, जेनेभामा आयोजना गरिएको उक्त समीक्षामा वाणिज्य तथा आपूर्ति सचिवज्यू नेतृत्वको नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको सहभागिता रहेको ।
२	विशेष आर्थिक क्षेत्रहरूको निर्माण र संचालन गर्ने ।	सिमरा सेज (ब्लक ए) मा १० वटा प्लट तयार ।	सिमरा सेज (ब्लक ए) विस्तार क्षेत्रमा १० वटा प्लट तयार भएको । यस क्षेत्रको सम्पूर्ण प्लटहरूको लागि उद्योग स्थापना हुन अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको ।
३	स्टार्टअप उद्यम नीति तथा कार्यविधि बमोजिम स्टार्टअप उद्यमका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	परियोजना प्रस्ताव आह्वान ।	कार्यविधि स्वीकृत भएको ।

माइलस्टोनको रेटिङ अनुसारको स्थिति

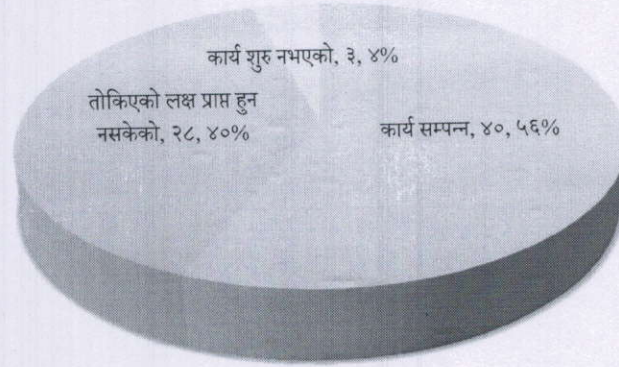
- ० मूल्याङ्कन
- १ मूल्याङ्कन
- २ मूल्याङ्कन
- ३ मूल्याङ्कन
- ४ मूल्याङ्कन
- ५ मूल्याङ्कन

मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सूचकको प्रगति २०८२/८३ पुस मसान्तसम्म

क्र.सं.	नतिजासूचक	इकाइ	वैशलाइन	वार्षिक लक्ष्य	उपलब्धि
१	कुल गार्हस्थ उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान	प्रतिशत	४.९८	५.१	४.९१
२	ठूला, मझौला, साना, घरेलु एवं लघु उद्यमी सिर्जना कार्यक्रमबाट रोजगारी सिर्जना	संख्या (हजारमा)	१७०	१८०	३२.६२७
३	कुल निकासी	रु अर्व	२७७	३००	१४२
४	कुल आयात	रु अर्व	१८०४	१९००	९३९
५	कुल ग्राहस्थ उत्पादनको अनुपातमा निर्यात				
६	खानी अन्वेषणको क्षेत्र	वर्ग कि.मी.	४९७७५	५०९७५	भइरहेको
७	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गत रोजगारी सिर्जना	कार्यदिन (हजारमा)	४०	४०	२०

८	खानी तथा खनिज अन्वेषण	संख्या	७११	भइरहेको
९	गुणस्तर ईजाजतपत्र प्रदान	संख्या	५४९	७
१०	गुणस्तर प्रयोगशालाको संख्या	संख्या	१३	०
११	राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा भण्डारमा खाद्यान्न मौज्दात	मे.टन (हजारमा)	२५	१७.१
१२	सार्क खाद्य बैंकमा खाद्यान्न मौज्दात	मे.टन (हजारमा)	८	८
१३	ठूला उद्योग दर्ता	संख्या	१४८७	६०
१४	उद्योगहरूमा वैदेशिक लगानी स्वीकृति	रु अर्ब	६५१	३९.२३
१५	पेटेन्ट दर्ता	संख्या	८९	४
१६	सञ्चालनमा आएका औद्योगिक ग्रामको संख्या	संख्या	४	५
१७	कूल बेरुजुमा फछ्यौटको अनुपात	प्रतिशत	०.२	-
१८	गुनासो फछ्यौट	प्रतिशत	१००	१००
१९	जिडिपिमा साना तथा घरेलु उद्योगको योगदान	प्रतिशत	०	१
२०	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा व्यापार घाटा	प्रतिशत	२५	२२.५
२१	पुँजीगत खर्च	प्रतिशत	२४.८८	१००

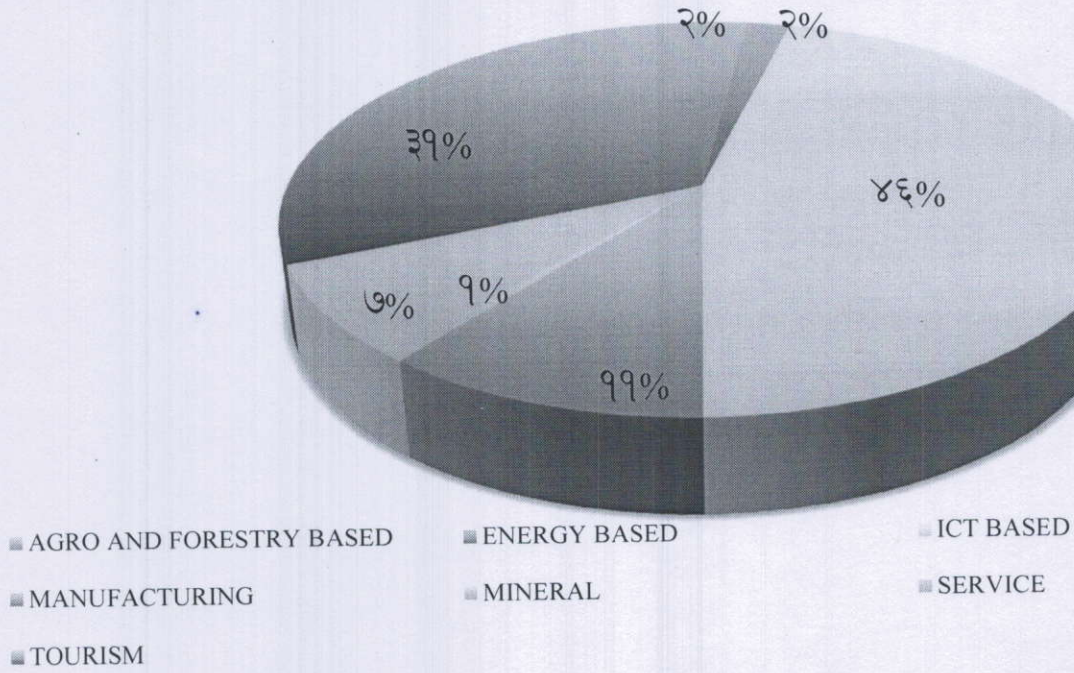

जम्मा माइलस्टोन-७१
कार्य सम्पन्न तोकिएको लक्ष प्राप्त हुन नसकेको कार्य शुरु नभएको

उद्योग दर्ता (२०८२ पौष मसान्तसम्म)

उद्योगका प्रकार	जम्मा कमदार	जम्मा उद्योग संख्या	चालु पूँजी	स्थीर पूँजी	जम्मा पूँजी
कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित	७०६४	१७	७४३१११२६५१	१७४०२०१५६१५	२४८३३१२८२६६
उर्जामूलक	४१५	१५	४७९७०८१७६	२०२०६१६०१९२	२०६८५८६८३६८
सूचना प्रविधिमा आधारित	४४७९	३५९	४७८४२४५००	१०४५५५२५००	१५२३९७७०००
उत्पादनमूलक	५५१३	८४	४७५५६२५०८१	१४०७११६७३४०	१८८२६७९२४२१
खनिज	११५	५	३९२१४१७७	१५११२०५७०	१९०३३४७४७
सेवामूलक	२४२०	५९	२५५३१७०९३२९	५३६५२५३६८१	३०८९६९६३०१०
पर्यटनमूलक	१२६३०	२४२	२५४०५७८०९१	३०५२४९०१४१२	३३०६५४७९५०३
जम्मा	३२६३६	७८१	४१२५६३७२००५.००	८८७६६१७१३१०.२४	१३००२२५४३३१५.२४

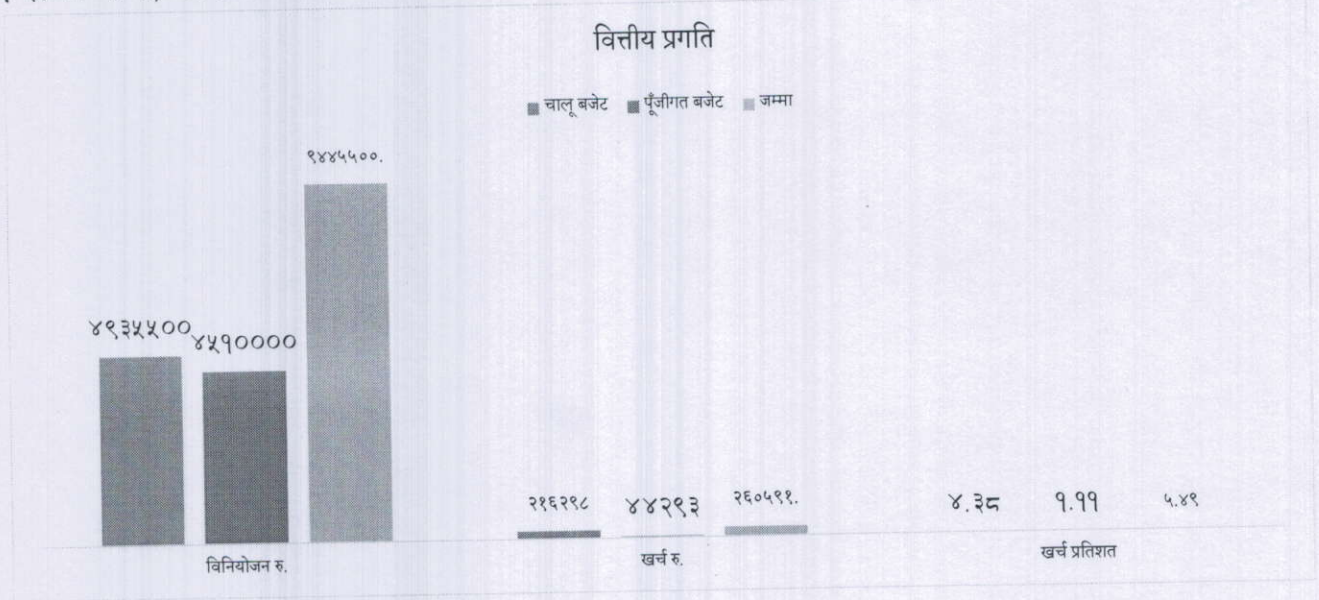
उद्योग दर्ता (Category wise) (FY 2082/83 Up to Poush, 2082)

उद्योग दर्ता (Scale Wise)

स्तर	जम्मा उद्योग	जम्मा कामदार	चालु पूँजी	स्थिर पूँजी	जम्मा पूँजी
ठुला	३४	९,४२३	१०,०२०,८४५,०८३	५८,६७५,०७३,०४७	६८,६९५,९१८,१३०
मझौला	३५	३,०५४	३,८३८,३०८,८४९	९,८७५,६९९,२६६	१३,७१४,००८,११५
साना	७१२	२०,१५९	२७,३९७,२१८,०७३	२०,२१५,३९८,९९७	४७,६१२,६१७,०७०
जम्मा	७८१	३२,६३६	४१,२५६,३७२,००५.००	८८,७६६,१७१,३१०.२४	१३०,०२२,५४३,३१५.२४

१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरणः

क्र.स.	बजेट शिर्षक	विनियोजन रु.	खर्च रु.	खर्च प्रतिशत
१	चालू बजेट	४ अर्ब ९३ करोड ५५ लाख	२१ करोड ६२ लाख ९८ हजार	४.३८
२	पूँजीगत बजेट	४ अर्ब ५९ करोड	४ करोड ४२ लाख ९३ हजार	९.९९
	जम्मा	९ अर्ब ४४ करोड ५५ लाख	२६ करोड ५ लाख ९९ हजार	५.४९
३	वित्तीय व्यवस्था (धौवादी)	१९ करोड १५ लाख	६५ लाख ७० हजार	३.४३

१३. बेरूजू र फछ्यौटको अवस्था

आ.व.	मन्त्रालय र मातहतका सरकारी निकायको बेरूजू रु.	मन्त्रालयसम्बद्ध सङ्गठित र अन्य संस्थातर्फ बेरूजू रु.	जम्मा बेरूजू रु.
२०८०/८१ सम्म	१६,६६,५२०।-	५,७०,९५१।-	२२,३७,४७१।-
२०८१/८२	०	०	०
जम्मा	१६,६६,५२०।-	५,७०,९५१।	२२,३७,४७१।-
सम्परीक्षणका लागि पेश गरिएको			७१,७७५।-
मन्त्रालयको मात्र बेरूजू (आ व ०८०/८१ को)			१,३१६।-

१४. ऐन, नियम, कार्यविधि तथा निर्देशिकाको अद्यावधिक सूचीः

नीतिहरूः

- ✓ औद्योगिक नीति, २०६७
- ✓ आपूर्ति नीति, २०६९

- ✓ वाणिज्य नीति, २०८१
- ✓ राष्ट्रिय बौद्धिक सम्पत्ति नीति, २०७३
- ✓ विदेशी लगानी नीति, २०७१
- ✓ राष्ट्रिय स्टार्ट अप उद्यम नीति, २०८१
- ✓ सार्वजनिक निजी साझेदारी नीति, २०७२
- ✓ व्यापार लजिस्टिक नीति, २०७९
- ✓ राष्ट्रिय खनिज नीति, २०७४
- ✓ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धनसम्बन्धी नीति, २०८१

ऐन तथा नियमावलीहरू:

- ✓ निकासी पैठारी (नियन्त्रण) ऐन, २०१३ र नियमावली, २०३४
- ✓ औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७८
- ✓ विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७७
- ✓ सार्वजनिक निजी साझेदारी तथा लगानी ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७७
- ✓ कम्पनी ऐन, २०६३
- ✓ नेपाल पेट्रोलियम ऐन, २०४० र नियमावली, २०४१
- ✓ प्राइभेट फर्म रजिस्ट्रेसन ऐन, २०१४ र नियमावली, २०३४
- ✓ साझेदारी ऐन, २०२०
- ✓ दामासाहीसम्बन्धी ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- ✓ विशेष आर्थिक क्षेत्र ऐन, २०७३ र नियमावली, २०७४
- ✓ उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७६
- ✓ प्रतिस्पर्धा प्रवर्द्धन तथा बजार संरक्षण ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६६
- ✓ सेफगाइर्स, एण्टि-डम्पिङ तथा काउन्टरभेलिङ ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७६
- ✓ औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान ऐन, २०५३
- ✓ खानी तथा खनिज पदार्थ ऐन, २०४२ र नियमावली, २०५६
- ✓ नेपाल गुणस्तर (प्रमाण चिन्ह) ऐन, २०३७ र नियमावली, २०४०
- ✓ स्टान्डर्ड नाप र तौल ऐन, २०२५ र नियमावली, २०२७
- ✓ पेटेन्ट, डिजाइन र ट्रेडमार्क ऐन, २०२२
- ✓ नेपाल एजेन्सी ऐन, २०१४
- ✓ प्रत्यायन ऐन, २०७९
- ✓ कालोबजारी तथा केही अन्य सामाजिक अपराध तथा सजाय ऐन, २०३२

- ✓ आयोडिनयुक्त नुन (उत्पादन तथा बिक्री वितरण) ऐन, २०५५
- ✓ मालसामानको बहुबिधिक ढुवानी ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६६
- ✓ वस्तुको प्रत्यक्ष बिक्री (व्यवस्थापन तथा नियमन गर्ने) ऐन, २०७४ र नियमावली, २०७६
- ✓ बोनस ऐन, २०३० र नियमावली, २०३९
- ✓ स्टान्डर्ड नाप र तौल (मोहर बन्द प्याकेज) नियमावली, २०७६
- ✓ पेट्रोलियम पदार्थ तथा ग्यास मूल्य स्थिरीकरण कोष (सञ्चालन) नियमावली, २०७१
- ✓ औद्योगिक पुनरुत्थान कोष (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०६४
- ✓ खनिज सर्वेक्षण (भत्ता तथा सुविधा) नियमहरू, २०२४

कार्यविधिहरू:

- ✓ व्यवसाय संवर्धन सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२
- ✓ भगत सर्वजित शिल्प उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२
- ✓ स्टार्टअप उद्यम कर्जा कार्यक्रम सञ्चालन (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०८२
- ✓ सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि तत्काल सुधार कार्ययोजना - २०८२
- ✓ प्रदेशस्तरमा उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२
- ✓ प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२
- ✓ उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२
- ✓ व्यावसायिक सामाजिक जिम्मेवारी कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८२
- ✓ औद्योगिक ग्राम घोषणा तथा संचालन कार्यविधि, २०८१
- ✓ औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१
- ✓ स्थानीय तहमार्फत लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन तथा प्रविधि सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८१
- ✓ निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्नेसम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- ✓ कार्यस्थलमा आधारित रोजगारमूलक प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७९
- ✓ औद्योगिक पूर्वाधार संरचना निर्माण तथा शोधभर्नासम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- ✓ उत्पादनशील उद्योगका लागि विदेशी श्रमिक ल्याउनेसम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
- ✓ उत्पत्तिको प्रमाणपत्र जारी गर्नेसम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
- ✓ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन तालिम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
- ✓ राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजनाको लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्नेसम्बन्धी मापदण्ड सहितको कार्यविधि, २०७६

- ✓ महत्त्वपूर्ण व्यावसायिक व्यक्ति (Commercially Important Person-CIP) छनौट, सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७४
- ✓ लगानीकर्ता संरक्षण कोष व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०७३
- ✓ खानी तथा भू-गर्भ विभागको कार्यविधि, २०७५
- ✓ नेपाल गुणस्तर प्रमाण चिह्न प्रदान गर्ने कार्यविधि, २०७४
- ✓ विशेष आर्थिक क्षेत्र प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशक सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- ✓ उद्यम संवर्द्धन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१
- ✓ सार्वजनिक निकायका कार्यकारी प्रमुखको छनौट तथा सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- ✓ नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेडको महाप्रबन्धकको छनौट तथा सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- ✓ नेपाल इन्टर मोडल यातायात विकास समितिको कार्यकारी निर्देशकको छनौट तथा सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- ✓ नेपाल खाद्य संस्थानको महाप्रबन्धकको छनौट तथा सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

निर्देशिकाहरु:

- ✓ सार्वजनिक निकायमा स्वदेशी वस्तुको प्रयोगसम्बन्धी निर्देशिका, २०८१
- ✓ बजार अनुगमन निर्देशिका २०७९
- ✓ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक निकायमा पदाधिकारी नियुक्ति तथा मनोनयनसम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- ✓ गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७७
- ✓ उपभोक्ता जागरण कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७४
- ✓ प्रविधि विकास कोष निर्देशिका, २०७०
- ✓ वस्तुको प्रत्यक्ष विक्रीसम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- ✓ कम्पनी निर्देशिका, २०७२
- ✓ कम्पनी निरीक्षक परिचालनसम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
- ✓ आन्तरिक नियन्त्रण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०८०

मापदण्डहरु:

- ✓ नवप्रवर्तनकारी उद्यमीलाई पुरस्कृत गर्नेसम्बन्धी मापदण्ड, २०८०
- ✓ वस्तु तथा सेवाको उत्पादन गर्न एक आपसमा करार (कन्ट्र्याक्ट) वा उप करार (सब कन्ट्र्याक्ट)सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१
- ✓ कच्चा पदार्थ खपत नम्स निर्धारण तथा पुनरावलोकनसम्बन्धी मापदण्ड, २०८१
- ✓ ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन, विक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७

- ✓ प्राइभेट फर्म दर्ता मापदण्ड, २०७१
- ✓ बहालमा जग्गा उपलब्ध गराउनेसम्बन्धी मापदण्ड, २०७८
- ✓ खानी तथा निजी स्वामित्वको जग्गामा समेत पर्ने गरी क्यारी क्षेत्र स्वीकृत भई वनको भोगाधिकार प्राप्त नभई सकेका र निजी जग्गामा खानी सञ्चालन गर्न प्रस्ताव गरेका खानीहरूले पालना गर्नु पर्ने मापदण्ड, २०८०

रणनीति:

- ✓ नेपाल व्यापार एकीकृत रणनीति (NTIS), २०८०

अन्य

- ✓ द्विपक्षीय लगानी सम्झौता (BIA) को नमूना ढाँचा।

मन्त्रालयको वेबसाइटमा प्रकाशन भएका मुख्य-मुख्य सूचनाहरू

- भन्सार स्मारिका २०८२ का लागि लेख रचना उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा ।
- जानकारी एंव राय सुझावका लागि सूचना प्रकाशन गरिएको ।
- बैदेशिक छात्रवृत्तिमा (KOICA) मनोनयन सम्बन्धमा ।
- बोलपत्र स्विकृत गर्ने आशयको सूचना
- राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा केन्द्रबाट जारी भएको सरकारी सूचना प्रविधि प्रणालीको प्रयोगकर्ताका लागि जारी गरिएको साइबर सुरक्षा Advisory
- स्टार्टअप उद्यम कर्जाका लागि परियोजना प्रस्ताव पेश गर्नेसम्बन्धी सूचना
- तीन कार्यदिनको Training Program on Financial Management for Non-Financial Managers
- चमेनागृह सञ्चालन सम्बन्धी सिवबन्दी दरभाउपत्र आह्वानको पुनः सूचना
- सेवाकालीन प्रशिक्षण कार्यक्रममा सहभागी मनोनयन सम्बन्धमा ।

१५. सूचना अधिकारी, प्रवक्ता, सहायक प्रवक्ता, गुनासो सुन्ने अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

सूचना अधिकारी	प्रवक्ता	गुनासो सुन्ने अधिकारी	प्रमुख
सूर्य प्रसाद चापागाई उपसचिव suryachapagain4@gmail.com	नेत्र प्रसाद सुबेदी सहसचिव netra.subedi1@nepal.gov.np	दुर्गा प्रसाद भुसाल उपसचिव dsal77@yahoo.com	मधु सुदन बुर्लाकोटी सचिव (उद्योग) roshanamadhu@gmail.com डा. रामप्रसाद घिमिरे सचिव (वाणिज्य तथा आपूर्ति) ramghimire@hotmail.com